MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

DEPARTAMENT POLITYCZNO-EKONOMICZNY

WYDZIAŁ PRASOWY

Nr.72

Warszawa dn. 26 marca 1928 r.

Przegląd Prasy Z.S.R.R. i emigracji rosyjskiej

TREŚĆ:

Nr. 72. Warszawa, dnia 26.marca 1928 r.

1. POLITYKA ZAGRANICZNA ZSRR. I STOSUNEK DO ZAGADNIEŃ MIĘDZYNAROD.

PROJEKT SOWIECKI.

PRAWDA z 24/3. stwierdza, że 18 państw na 24 w przygotowawczej komisji rozbrojeniowej wypowiedziało się przeciwko projektowi sowieckiemu i pisze, że wobec tego, kwestję projektu należy uważać za przesądzoną, lecz charakter, jaki przyjęły debaty wykazał, iż wniesienie projektu rozbrojenia przez rząd Sowietów nie pozostanie bez skutku..

Przeciwko projektowi sowieckiemu zostały wysunięte 3 argumenty: 1/Projekt sowiecki wychodzi poza ramy zadań, postawionych konferencji rozbrojeniowej, 2/ nie jest w zgodzie ze statutem Ligi, 3/ przepojony jest nienawiścią do cywilizacji. Dziennik obala te argumenty i pisze, że dopóki istniała nadzieja, iż projekt sowiecki będzie można pochować w jakiejś podkomisji, to nikt nie podnosił kwestji, że rozbrojenie nie leży w kompetencji konferencji genewskiej i że chodzi tylko o ograniczenie zbrojeń, a obecnie delegacja francuska przy pomocy swoich wasalów chwyciła się tego argumentu. Co się tyczy drugiego argumentu, to stwierdzić należy, że do tej pory nikt tej drażliwej kwestji nie poruszał; i w rzeczywistości, istotnym zadaniem Ligi Narodów jest wzajemna pomoc wojenna państw zwycięskich na wypadek gdyby zwyciężeni usiłowali zmienić warunki narzucone im przez zbójeckie traktaty. Bezwątpienia, Lidze Nar. nie uśmiecha się rola organizatora pokoju powszechnego, co, oczywiście, ukrywa się przed opinją publiczną mas pracujących. Dzięki jednak wystąpieniu ZSRR. przedstawiciele rządów burżuazyjnych musieli zdjąć własnoręcznie figowy liść pacyfizmu.

Oświadczenie delegata belgijskiego, że projekt sowiecki, przesycony jest nienawiścią względem cywilizacji, i stawia sobie za zadanie zburzenie obecnego ustroju politycznego, zmusza do zastanowienia się nad obecną cywilizacją i nad obecnym ustrojem, które nie mogą istnieć bez militaryzmu.

Jeżeli projekt sowiecki zostanie odrzucony znaczną większością, co prawie jest pewne, to i wówczas postawienie tego projektu nie może być traktowane jako piękny, bezpłodny giest, albowiem rezultaty debat genewskich były lekcją poglądową dla klasy pracującej, że pokój nie jest możliwy przy ustroju burżuazyjnym.

ZA KULISAMI BEZPIECZEŃSTWA.

IZWIESTJA z 23/3. pod powyższym tytułem zamieszczają korespondencję "Outsidera" z Genewy , który, zanalizowawszy prace komisji pisze, że delegacja niemiecka poniosła porażkę, której przyczyny leżą w zbytniej lojalności Niemiec względem "ducha Locarno". Niemcy zmuszone są zgodzić się na rekomendacje Ligi zawierania paktów regjonalnych i na rozszerzenie medjatorskiej roli Rady Ligi. Nie ulega wątpliwości, iż jest to dla Niemiec objaw b.ujemny. Pozostaje tylko pytanie, kiedy i w jakich okolicznościach Niemcy poczną odczuwać jego skutki.

Nie ulega kwestji, że stroną zwycięską na sesji Komitetu bezpieczeństwa jest Francja, która od czasu odrzucenia Protokołu szuka dróg okrężnych dla zrealizowania swoich celów. Programem dyplomacji francuskiej jest "Wschodnie Locarno", skierowane przeciwko Niemcom i ZSRR., oraz "Locarno środkowo europejskie," skierowane przeciwko Węgrom i Włochom. Gdyby na obecnej sesji Komitetu Bezpieczeństwa udało się osiągnąć uchwałę, aby Liga poleciła zawieranie paktów regjonalnych określonego typu, to wówczas dałoby to w ręce Francji, jak również i jej sojuszników-Polski, Czechosłowacji i Jugosławji--bardzo silną broń.

Komitet wypracował 3 typy traktatów, w których brak gwarancji istniejących granic, jak również - gwarancji ze strony trzeciego mocarstwa. Na tym punkcie Francja ustąpiła właściwie nie Niemcom, a Anglji, która bynajmniej nie dąży do utrwalenia granic zakreślonych przez traktat wersalski ze względu na sprzeciw ze strony Dominjów. Pozatem Anglja nie chce pozwolić na to, by Francja stała się gwarantką granic w Europie, gdyż to zwiększyłoby ogromnie jej prestige i wpływy polit. na kontynencie europejskim. Francja ustąpiła Anglji na innym jeszcze punkcie. Zgodziła się na rezolucję kompromisową iż statut Ligi daje wystarczające gwarancje bezpieczeństwa, jednak państwa chcące mieć jeszcze dodatkowe gwarancje, mogą zawierać traktaty regjonalne. Rezolucja ta jest odbiciem sprzeczności, istniejących między Francją a Anglją. Pozatem kompromis ten jest ze szkodą dla Niemiec. Zaznaczyć należy, iż projekt rekomendowanych typów traktatów będzie przedmiotem sporów na sesji czerwcowej, ponieważ został on przyjęty dopiero w pierwszem czytaniu. Procedura ta pozwoli żądać uchylenia projektu sowieckiego, ponieważ Komitet bezpieczeństwa nie zakończył jeszcze swych prac.

ŁOTWA-Z.S.R.R.

PRAWDA z 24/3. Tass z Rygi donosi, że 21.bm. podczas debat nad budżetem Ministerstwa Spraw Zagranicznych, prawosławny arcybiskup Joann wystąpił przeciwko traktatowi handlowemu sowiecko-łotewskiemu. Po nim zabrał głos Cielens i oświadczył, że ataki Joanna są bezpodstawne, albowiem traktat handl. sowiecko-łotewski dał już Łotwie dodatnie rezultaty, pomimo, iż wszedł w życie zaledwie przed 5-ma miesiącami. Politykę zagr. obecnego ministra Balodisa Cielens określił jako "zygzakowatą", co tłumaczy się różnolitym składem obecnego gabinetu.

ANGLJA - AFGANISTAN.

PRAWDA z 24/3. Kor. Tassa z Londynu, podając wiadomość The Daily Telegraph o tem, że jakoby padyszach afgański wskutek niedyspozycji swej małżonki postanowił nie wracać do swej ojczyzny przez Rosję Sowiecką, pisze, iż w misji afgańskiej oznajmiono mu, że wiadomość Daily Telegraph jest najzwyklejszą plotką. W kołach poinformowanych twierdzą, że demonstracja przed padyszachem angielskiej siły wojennej ma na celu wywołanie specjalnego efektu psychologicznego, aby przygotować przyjazną atmosferę dla pertraktacyj dyplomatycznych, które mają być przeprowadzone z padyszachem przed jego wyjazdem z Anglji.

JAPONJA-CHINY.

IZWIESTJA z 23/3. Kor. Tassa z Tokio donosi na podstawie pism japońskich o możliwości udzielenia przez Japonję pożyczki rządowi nankińskiemu. Izwiestja komentując tę wiadomość piszą, iż potwierdza ona fakt zaciśnięcia węzłów między Japonją a obecnym rządem nankińskim. Japonja zbliża się do Nankinu z jednej strony wskutek konfliktu z ugrupowaniem mukdeńskiem w kwestji mandżurskiej, a z drugiej strony wskutek obawy przed wzrostem wpływów Anglji w Chinach.

2. USTRÓJ PAŃSTWOWY I ADMINISTRACYJNY.

ZMIANA PROGRAMU OBRAD SESJI C.K.W.
"IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 21/III ogłasza zmieniony program obrad drugiej sesji C.K.W. sowietów RSFSR, której otwarcie wyznaczone zostało na dzień 30-go b.m. w Moskwie. Program ten obejmuje: 1/ projekt budżetu państwowego RSFSR na rok gospodarczy 1927/28, 2/ sprawozdanie komisarjatu ludowego opieki społecznej RSFSR ze stanu tej opieki, 3/ sprawozdanie komisarjatu ludowego rolnictwa RSFSR ze stanu prac irygacyjnych w okręgach, których rolnictwo wymaga dokonania tych prac oraz ze stanu reorganizacji rolnictwa w Rosji środkowej, 4/ projekt ustawy o zjazdach sowietów rejonowych, okręgowych i krajowych oraz komitetach wykonawczych tych zjazdów, 5/ projekt ustawy o zjazdach sowietów gubernjalnych i komitetach wykonawczych tych zjazdów, 6/ sprawozdanie C.K.W. sowietów autonomicznej republiki niemców nadwołżańskich z działalności tego komitetu, 7/ zatwierdzenie zmian w kodeksach RSFSR, dokonanych przez prezydjum C.K.W. swietów RSFSR w przerwie pomiędzy dwoma sesjami tego C.K.W., 8/ dopełnienie kodeksu karnego RSFSR przez artykuł w sprawie zbrodni, dokonywanych na tle przeżytków stosunków rodowych, 9/ zatwierdzenie ustaw i decyzji prezydjum C.K.W. sowietów RSFSR wydanych przez to prezydjum w przerwie pomiędzy sesjami C.K.W., 10/ zatwierdzenie składu komisji budżetowej C.K.W. sowietów RSFSR.

OBRADY KOMISJI BUDŻETOWEJ ZSRR
IBIDEM podaje, iż dnia 24-go b.m. rozpoczęły się w Moskwie obrady komisji budżetowej C.K.W. sowietów ZSRR. W ciągu tych obrad komisja ta rozpatrzeć ma sprawozdanie rządu ZSRR z wykonania budżetu państwowego w 1925/26 roku gospodarczym oraz projekt budżetu na rok gospodarczy 1927/28.

UCHWAŁY SESJI C.K.W. SOWIETÓW USRR
"KOMMUNIST" z dn. 18/III/Charków/ ogłasza uchwałę sesji C.K.W. sowietów USRR w Charkowie, powziętą na wniosek prezesa rady komisarzy ludowych USRR Czubara. Uchwała ta stwierdza, iż rząd USRR zdołał urzeczywistnić szereg poczynań w dziedzinie rozwoju społecznego i kulturalnego Ukrainy sowieckiej, zmniejszenie ciężaru podatkowego i polepszenia warunków materjalnych bytu biedniejszej części ludności USRR. Między innemi udzielił rząd ten dodatkowych ulg 10 tysiącom gospodarstw włościańskich w dziedzinie ściągania podatku rolnego w roku bieżącym oraz zaniechał egzekucji zaległych podatków przypadających od niezamożnej części włościaństwa ukraińskiego. Następnie wylicza uchwała cele, do których kroczyć ma rząd sowiecki na Ukrainie. Są to: uchwalenie podstaw przemysłu ukraińskiego, racjonalizacja socjalistyczna tego przemysłu, reorganizacja rolnictwa na podstawie socjalistycznej, szerzenie oświaty wśród ludności niezamożnej drogą zwiększenia liczby stypendjów skarbowych w szkołach zawodowych i ogólnokształcących szkołach średnich, likwidacja niepiśmienności i podniesienie poziomu kulturalnego ludności włościańskiej, likwidacja bezdomności wśród dzieci, organizacja specjalnych pracowni dla tych dzieci i zjednoczenie całej ludności pracującej USRR dookoła rządu sowieckiego w celu wspólnej walki o urzeczywistnienie socjalizmu na Ukrainie.

3. ŻYCIE PARTYJNE.

OPOZYCJA NA UKRAINIE SOWIECKIEJ

"IZWIESTJA" z dn. 14/III /Odesa/ podaje szczegóły z referatu, który został wygłoszony podczas obrad plenum C.K.K. ukraińskiej partji komunistycznej w Charkowie przez członka tej C.K.K. p.Zajcewa. Artykuł zawiera nieogłaszane przed tem w prasie sowieckiej szczegóły, dotyczące akcji opozycyjnej na Ukrainie w ostatnich czasach - po ukończeniu obrad XV zjazdu partji. P.Zajcew stwierdził, iż opozycja nie przestała istnieć po tym zjeździe, lecz zachowała swoją organizację, zastosowując do niej ścisłą konspirację. W Charkowie i innych miejscowościach Ukrainy sowieckiej rozpowszechniane są ulotki, które nawołują członków partji do "zastąpienia nikczemnego kierownictwa partyjnego" przez opozycjonistów. W Kijowie odbyła się podczas XV zjazdu partji obrada przywódców opozycji, podczas której uchwalono prowadzenie dalszej akcji. W Mikołajowie stwierdzono istnienie tajnej organizacji opozycyjnej wśród robotników miejscowych zakładów metalurgicznych. Do organizacji tej należało 8 robotników poza partyjnych oraz członkowie związku młodzieży komunistycznej, z których niektórzy utrzymywali kontakt z wykluczonymi z partji opozycjonistami. W swej akcji przeciwko partji usiłuje opozycja wykorzystać wszystkie trudności, które powstają w codziennej pracy praktycznej władz sowieckich, szczególniej w dziedzinie zawierania nowych umów zbiorowych w przemyśle sowieckim i nowego oszacowania pracy robotniczej. Opozycjoniści żądają ogólnego podniesienia poziomu zarobków robotniczych i występują przeciwko wszelkim propozycjom organizacji partyjnych. W swej walce przeciwko partji nie wstrzymują się opozycjoniści przed kontaktem z żywiołami kontrrewolucyjnemi. Władze sowieckie znajdują się w posiadaniu korespondencji, w której przywódcy opozycji nawołują swych zwolenników do przetrwania ciężkich czasów oraz do zakonspirowania się przed władzą partyjną. Wszelkie próby dalszej akcji opozycyjnej są jednak, zdaniem p.Zajcewa, zgóry skazane na niepowodzenie. Pewne braki aparatau administracyjnego, biurokratyzm i t.p. wywoływały zbliżenie pewnych robotników a opozycji, lecz charakteru masowego ruch ten nigdy nie miał. Aby skuteczniej zwalczać opozycję należy zwracać większą uwagę na stosunek mas robotniczych do poczynań władzy.

OKÓLNIK C.K. UKRAIŃSKIEJ PARTJI KOMUNISTYCZNEJ

IBIDEM z dn. 15/III ogłasza okólnik C.K. ukraińskiej partji komunistycznej w sprawie wyborów do komitetów partyjnych. Wybory te odbędą się na Ukrainie sowieckiej w kwietniu r.b., w warunkach zupełnie odmiennych od warunków, których dokonywane były ostatnie wybory na jesieni 1927 roku. Wtenczas miała partja do czynienia z organizacją opozycyjną. Obecnie rozwinęła się organizacja partyjna pod względem ideowym i organizacyjnym i pracuje nad urzeczywistnieniem decyzji XV zjazdu partji. W związku z wyborami należy zwrócić uwagę na urzeczywistnienie tych decyzyj, należy udzielić miejsca zdrowej krytyce partyjnej, należy zwalczać wypadki złamania demokracji partyjnej, dążyć do szerszego udziału robotników przemysłowych w życiu partyjnym.

ŻYCIE PRYWATNE CZŁONKÓW PARTJI

"PRAWDA" z dn. 21/III donosi, że w Soczy aresztowano sekretarza komitetu okręgowego partji Żaranowa, prezesa okręgowego komitetu wykonawczego sowietów Zanczenko oraz szereg wyższych urzędników sowieckich pod zarzutem dokonania szeregu zbrodni. W ciągu roku aresztowani trwonili pieniądze skarbowe, uczestniczyli w organizacji hulanek, gwałcili kobiety, należące do związku młodzieży komunistycznej i t.p. Uchodziło im to wszystko bezkarnie dopóki sprawą tą nie zajęła się sowiecka prasa stołeczna.

"TRUD" z dn. 18/III podaje z Artemowska, iż we wsi Kalinino na Ukrainie popełniła samobójstwo nauczycielka szkoły ludowej, członkini związku młodzieży komunistycznej Kuftina. Pismo artemowskie "Koczegarka" ogłosiło w sprawie tego samobójstwa rewelacje, z których wynika, iż zmarła nauczycielka była ofiarą prześladowań ze strony kierowników organizacji partyjnej i związku młodzieży komunistycz-

nej. Sekretarz organizacji związku w Kalininie Zawarzin kilkakrotnie usiłował zgwałcić ofiarę tych prześladowań, grożąc jej wrazie oporu wykluczeniem ze związku. Organizacja partyjna, do której się Kuftina zwróciła o pomoc, odmówiła jej okazania pomocy. Wreszcie Kuftiną wykluczono ze związku młodzieży komunistycznej pod zarzutem biernego ustosunkowania się do pracy społecznej. W wyniku tych rewelacji Zawarzina wykluczono ze związku młodzieży komunistycznej i pociągnięto do odpowiedzialności sądowej. Cała sprawa będzie tematem dyskusji podczas zwoływanej w tym celu w Artemowsku konferencji związku młodzieży komunistycznej.

5. ŻYCIE GOSPODARCZE.

7-GODZINNY DZIEŃ PRACY

"TRUD" z dn. 18/III /Moskwa/ donosi z Charkowa, iż rząd Ukrainy sowieckiej odroczył do dnia 1-go czerwca r.b. wprowadzenie 7-godzinnego dnia pracy w sowieckim przemyśle na Ukrainie. Jednocześnie uchwalono, iż 7-godzinny dzień pracy nie może być wprowadzony w żadnym zakładzie przemysłowym na Ukrainie bez uzyskania uprzedniej zgody specjalnej komisji rządowej w Charkowie.

BUDOWA MOSTÓW KOLEJOWYCH

"KOMMUNIST" z dn. 17/III /Charków/ podaje, iż w zakładach metalurgicznych im.Piotrowskiego w Dniepropietrowsku rozpoczęto wyrób mostów kolejowych ze stali sowieckiej. Jest to pierwsza próba budowy mostów kolejowych z tej stali.

EKSPORT CEGŁY Z BSRR

"SAWECKAJA BEŁARUS" z dn.16/III /Mińsk/ donosi, że w związku z brakiem cegły na rynku białoruskim i rozpoczęciem sezonu budowlanego, komisarjat ludowy handlu BSRR zabronił wywóz cegły z granic BSRR. Osoby, winne niezastosowania się do tej decyzji, pociągane będą do odpowiedzialności karnej.

POLITYKA BUDOWLANA RZĄDU BIAŁORUSKIEGO

IBIDEM z dnia 17/III podaje, że rada komisarzy ludowych BSRR, chcąc zachęcić ludność BSRR do rozwoju budownictwa i budowy lokalów mieszkalnych, zatwierdziła projekt ustawy C.K.W. sowietów BSRR. w sprawie budowy tych lokalów. Uchwała ta przewiduje, iż właściciele nieruchomości miejskich w BSRR mają prawo nadbudowywać nowe piętra nad stanowiącemi ich własność nieruchomościami bez uzyskania zgody lokalnych władz sowieckich i bez przestrzegania normy, ustalonej dla prywatnej własności nieruchomej przez ustawodawstwo BSRR. Przestrzegane być mają jedynie ogólne przepisy budowlane, które gwarantują bezpieczeństwo ludności miast sowieckich.

6. POLITYKA SOCJALNA I ZAWODOWA.

ZMIANA W SOWIECKIM USTAWODAWSTWIE PRACY

"TRUD" z dn. 20/III /Moskwa/ podaje, że komisarjat ludowy pracy RSFSR opracował projekt ustawy, która zabronić ma jednoczesne zajmowanie kilku stanowisk w instytucjach państwowych i zakładach przemysłowych. Tego rodzaju łączenie dopuszczane będzie jedynie za zgodą kierowników odpowiednich instytucyj i zakładów oraz lokalnych instytucyj komisarjatu ludowego pracy /giełd pracy/. Łączenie pracy w sowieckich instytucjach państwowych i zakładach przemysłowych w instytucjach i przedsiębiorstwach prywatnych zostaje zabronione. Giełdy pracy zezwalać mogą na tego rodzaju łączenie obowiązków w instytucjach państwowych i instytucjach prywatnych jedynie w wypadkach braku odpowiednich fachowców. Rada centralna sowieckich związków zawodowych zaaprobowała powyższy projekt.

10. NOTATKI I INFORMACJE.

SYTUACJA W WYŻSZYCH UCZELNIACH ZSRR

"IZWIESTJA" z dn. 15/III /Odesa/ podaje szczegóły obrad plenum C.B. studentów proletarjackich w Charkowie. Plenum to omówiło kwestję militaryzacji studentów ukraińskich i stwierdziło, iż obecnie militaryzacja ~~xxx~~ ogarnęła na Ukrainie sowieckiej 32 wyższe uczelnie o ogólnej liczbie 26 słuchaczów. Studenci ustosunkowali się bardzo przychylnie do militaryzacji i nastroje pacyfistyczne skutecznie zwalczane są przez nich samych. W sprawie ogólnej sytuacji w szkolnictwie wyższym na Ukrainie plenum stwierdziło, iż wyniki studjów polepszyły się ostatnio znacznie. Wyższe uczelnie techniczne przygotowują fachowców, z których przemysł sowiecki jest w zupełności zadowolony. Sytuacja materjalna studentów pozostaje nadal ciężką. Z liczby 35 tysięcy słuchaczów wyższych uczelni ukraińskich, którzy potrzebują pomocy materjalnej, z tej pomocy korzysta tylko 21 tysiąc. W roku bieżącym nie są przewidywane żadne większe zmiany w organizacji i liczbie wyższych uczelni na Ukrainie. Projektowane jest jedynie zmniejszenie liczby uczelni muzycznych i artystycznych oraz zwiększenie liczby słuchaczów wyższych uczelni pedagogicznych, bowiem zapotrzebowanie na nauczycieli pokrywane jest przez te uczelnie jedynie w 60%. Prezes C.B. związku studentów proletarjackich Obuszny stwierdził w swym referacie, iż wśród słuchaczów niektórych wyższych uczelni na Ukrainie rozwija się antysemityzm oraz szowinizm ukraiński. Ogół studencki przeciwstawia się jednak tym nastrojom.

PRZYGOTOWANIA DO ŚWIĄT WIELKIEJ NOCY

"POSLEDNIJA NOWOSTI" z dn. 20/III /Paryż, pismo demokratyczne pod redakcją p.Milukowa/ podaje za pismem "Komsomolskaja Prawda" z dn. 15/III /Moskwa/, iż związek młodzieży komunistycznej w ZSRR rozpoczął przygotowania do kampanji przeciwreligijnej podczas świąt Wielkiej Nocy. Członkowie związku otrzymali polecenie przeciwstawiania się zwyczajom religijnym we własnych rodzinach. Żadne demonstracje i referaty przeciwreligijne nie będą podczas świąt Wielkiej Nocy urządzane, natomiast urządzane będą przedstawienia teatralne i rozmaite zebrania rozrywkowe w celu odciągania wiernych od spełnienia obowiązku religijnego.

ZAMKNIĘCIE SESJI C.K.W. SOWIETÓW ZAKAUKASKICH

"PRAWDA" z dn. 20/III donosi z Tyflisu, iż obrady sesji C.K.W. sowietów zakaukaskich zostały ukończone. Prezes zakaukaskiej rady komisarzy ludowych Ambarcumian powołany został na stanowisko drugiego prezesa C.K.W.

NOMINACJA P.ZAŁKINDA

"IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 20/III podaje, iż zastępca naczelnika wydziału państw zachodnio-europejskich w komisarjacie ludowym spraw zagranicznych p.Załkind wyjechał do Helsingforsu, gdzie będzie wykonywał obowiązki sowieckiego charge d'affaires a.i. podczas nieobecności posła ZSRR w Finlandji Aleksandrowskiego, który otrzymał ~~xxx~~ urlop.

PROPAGANDA PRZECIWSOWIECKA PRZEZ RADJO

"DNI" z dn. 20/III /Paryż, pismo demokratyczne pod redakcją p. Kiereńskiego/ podaje za pismem moskiewskim "Komsomolskaja Prawda" z dnia 20/III, że ostatnio stwierdzono próbę emigrantów rosyjskich zamieszkałych w Niemczech, Austrji i Czechosłowacji, a posiadających działające na krótkich falach radjo-aparaty odbiorcze i nadawcze, porozumienia się z posiadaczami tych że aparatów w ZSRR. Zapomocą tych aparatów emigranci usiłują prowadzić propagandę przeciwsowiecką w Rosji, stawiają pytania o sytuacji w ZSRR, usiłują nawet otrzymać odpowiedź na pewne polityczne, konkretne pytania. Pismo sowieckie przestrzega posiadaczów radjo-aparatów odbiorczo-nadawczych w ZSRR przed ustalaniem tego rodzaju kontaktu.